

I SELETUSKIRI

Sisukord

1. Üldosa	3
1.1. Kontaktandmed	3
2. Olemasolev olukord	3
2.1. Olemasoleva olukorra kirjeldus	3
2.2. Liiklusõnnetuste statistika	3
2.3. Olemasolevad bussipeatused	4
2.4. Kitsendused	4
2.5. Kaitsealused objektid	5
2.6. Olemasolevad tehnovõrgud	5
3. Geodeetiline mõõdistusvõrk	5
4. Uuringud	5
4.1. Geodeetilised uuringud	5
5. Projektlahendus	5
5.1. Plaanilahendus	5
5.2. Vertikaalplaneering	6
5.3. Katend	6
5.3.1. Projekteeritud katendikonstruktsioonid	7
5.3.2. Sillutiskivid ja äärised	8
5.4. Tee-ehitusmaterjalid	8
5.4.1. Nõuded materjalidele	8
5.5. Veeviimariid	9
5.6. Liikluskorraldus- ja ohutusvahendid	9
5.6.1. Liiklusmärgid	9
5.6.2. Teekattemärgistus	10
5.7. Tehnovõrgud	10
5.7.1. Tänavavalgustus	10
5.7.2. Sademevesi	10
5.8. Keskkonnakaitse	12
5.9. Maastikukujundustööd	13
5.9.1. Ettevalmistus ja haljastuse likvideerimine	13
5.9.2. Puude kaitsmine ehitustööde ajal	13
5.9.3. Projekteeritud haljastus	14
5.9.4. Istutustööd	14
6. Tööde teostamine	16
6.1. Üldosa	16
6.2. Ettevalmistustööd	16
6.2.1. Teetööde lühikirjeldus	17
6.2.2. Nõuded mulde ja aluse tihendustegurile ning kandevõimele	18
6.3. Ehitusaegne liikluskorraldus	18

7.	Hooldusjuhend	18
7.1.	Suvihoole.....	18
7.2.	Talihoole.....	19
7.3.	Liikluskorraldusvahendite hoole	19
7.4.	Haljastuse hoole	19

II LISAD

1. Lisa 1. Valitud katendikonstruktsioonide kontrollarvutused

1. ÜLDOSA

Käesolev projekt on koostatud Pärituule Residentsid OÜ tellimusel. Projekti koostamisel on aluseks võetud tellija poolt väljastatud eskiis, projekti koosolekul vastu võetud otsused. Aluseks on ka kehtiv detailplaneering, kuid koostöös vallaga on avaliku ala osas koostatud alternatiiv variant. Projekti eesmärk on avaliku parkla projekti koostamine.

Projekteerimisel on arvestatud Eestis kehtivaid seadusi, standardeid, normdokumente ning juhendeid, mis on kätte saadavad Elektroonilise Riigi Teataja kataloogist – www.riik.ee, Standardikeskus www.standard.ee ning Transpordiameti veebilehel www.mnt.ee rubriigist „Juhendid“ <https://www.mnt.ee/et/ametist/juhendid>.

1.1. Kontaktandmed

Tellijaja:

Pärituule Residentsid OÜ
Reg kood 16328659
sten@tikk.ee

Projekteerija:

Road-Expert OÜ
Kadaka tee 42b, Tallinn, Harjumaa 12915
+372 5665 0034
info@roadexpert.ee
reg nr: 14449962

2. OLEMASOLEV OLUKORD

2.1. Olemasoleva olukorra kirjeldus

Objekt asub Neeme külas, Jõelähtme vallas, Harju maakonnas ja jääb riigitee 11262 Ruu-Ihasalu tee äärde km 11,15 – 11.25. Parkla on planeeritud olemasoleva kruuskattega parkla alale ja hoonestust projektala ulatuses ei ole.

Projektala ulatuses on riigiteel piirkiiruseks 40 km/h ja sõidutee vasakpoolses servas kulgeb kitsas jalgtee. Sõidutee parempoolsesse äärde jääb suur kruusaplats, mida eelkõige kasutatakse parklana. Liiva teel on 3 meetri laiune asfaldist sõidutee ja eraldi kõnnitee puudub.

Riigitee 11262 liiklussagedus oli projekteeritaval lõigul alljärgnev:

- 2022 aastal: lõigus km 1,35 - 11,26 AKÖL 862 a/ööp, millest 99% SAPA, 1% VAAB, 0% AR

2.2. Liiklusõnnetuste statistika

Teeregistri andmetel ühtegi liiklusõnnetust projektala lähistel ei tuvastatud. Eesti Liikluskindlustuse Fondi andmetel on projekteeritaval alal või selle lähistel toimunud kokku 4 registreeritud liiklusõnnetust ajavahemikus 2017-2023.a. Järgnevalt on esitatud väljavõte Eesti Liikluskindlustuse Fondi liiklusõnnetuste kaardist:

Analüüsidest esimest kolme õnnetust, võib väita, et need on tingitud ebamäärasest liikluskorraldusest. Kui likvideerida olemasolev kruusaplats, mida täna kasutatakse parklana ning muuta liikluskorraldus seal piirkonnas selgemaks, siis seeläbi saaks liikluskeskkond ohutum. Viimane õnnetus on ilmselt tingitud tänasest ehitustegevusest arendusala piirkonnas.

2.3. Olemasolevad bussipeatused

Olemasolev bussipeatus asub järgnevas kohas:

- km 11,09 „Neeme“ bussipeatus vasakul pool sõiduteed avatud taskus.

2.4. Kitsendused

Projekteeritud ehitustööde alal asub:

- Teekaitsevöönd 30 meetrit;

- Tehnovõrkude kaitsevööndid.

2.5. Kaitsealused objektid

Projekteeritud ehitustööde ala ei jää kultuurimälestiste kaitsevööndisse.

2.6. Olemasolevad tehnovõrgud

Sidevarustus:

Projekteeritaval alal asuvad sidevarustuse kaablid

Sidevarustuse haldajad on Telia Eesti AS, Connecto Eesti AS ja Enefit Connect OÜ.

Veevarustus ja kanalisatsioon:

Projekteeritaval alal asuvad vee- ja kanalisatsioonitorustikud.

Torustike haldaja on OÜ Loo Vesi

Elektrivarustus:

Projekteeritaval alal asuvad elektrivarustuse maakaablid.

Elektrivarustuse haldaja on Elektrilevi OÜ.

Välisvalgustus:

Projekteeritaval alal on olemasolev välisvalgustus.

Välisvalgustuse haldaja on Jõelähtme Vallavalitsus.

3. GEODEETILINE MÕÕDISTUSVÕRK

Projekteeritud ehitustööde alasse ei jää geodeetilise põhivõrgu punkte.

4. UURINGUD

4.1. Geodeetilised uuringud

Uuringu koostaja nimi: Metricus OÜ

Töö number: 21G8760

Ristkoordinaatide süsteem: L-EST97

Kõrguste süsteem: EH2000

5. PROJEKTLAHENDUS

5.1. Plaanilahendus

Pärituule tee 3 kinnistule on kavandatud parkla, mis hõlmab 31 sõiduauto parkimiskohta, 6 jalgratta parkimiskohta ja 2 bussidele mõeldud parkimiskohta. Jalgrataste parkimiskohtadel kasutatakse U-kujuliseid rattakinnitusi, täpsem toode valitakse välja ehituse käigus koostöös tellija ja ehituse töövõtjaga. Sõiduautode parkimiskohad on kaetud ühekordse asfaltikihiga, samal ajal kui busside manööverdamiseks on ette nähtud kahekordse asfaltikihiga ala, mis jääb parkimiskohtade vahele. See tagab kogu parkimisplatsi ulatuses asfaltkatte vastupidavuse. Parkla projekteerimisel on arvestatud 15

meetri pikkuse bussi šablooniga, tagades sellele piisava manööverdamisruumi. Parkla projekt on integreeritud varem koostatud arendusala teede projektiga, mille on koostanud Road-Expert OÜ (töö nr. 23005).

Riigiteele on projekteeritud tõstetud ülekäik eesmärgiga hoida sõidukite piirkiirus riigiteel lubatu piires ja lisaks aitab see tagada ohutuma teeületuse inimestele, kes liiguvad kooli, bussipeatuse, poe, kohaliku söögikoha ja parkla vahel või kooli ja kodu vahel.

Antud projektiga eraldatakse ka poe esine parkla ja Liiva tee ristmik ning nähakse ka ristmikule ülekäigurada ette. Siiski poodi ja ristmikku eraldav saar saab olema null-kõrgusel, sest saare keskele jääb lokaalselt antud ala madalaim punkt ning sademeveesüsteemi puudumise tõttu peab see madalaim koht ka säilima.

Täiendavalt on antud projekti raames ette nähtud paigaldada enne Ihasalu tee ristmikku 30 km/h ala piirang, mis tähendab, et kõik küla sees paiknevad 40 km/h piirkiiruse märgid antud projekti realiseerimisel demonteeritakse.

Parkla on kujundatud nii, et see ei takista Liiva tee liitumisnähtavust, samuti on arvestatud planeeritava vaatetorni jaoks reserveeritud alaga. Arendusala parkimiskohtade projekteerimisel on arvestatud standardi EVS 843:2016 „Linnatänavad“ nõudeid.

5.2. Vertikaalplaneering

Neeme parkla pikikalle jääb vahemikku 0,0-3,5%. Parklat projekteerides on lähtutud varasemalt koostatud projekti „Pärituule arendusala teed“ (Road-Expert OÜ, töö nr. 23005) vertikaalplaneeringust.

Kuna maapind on ühtlane ja riigitee ääres kraavi ei ole, siis eraldi truupe projektalal ette ei nähta. Kõik sademeveed on juhitud parkla tee kattelt haljasaladele, kuhu on kavandatud haljasala nõvad. Kuna aluspinnasteks on mereäärsed liivad, siis imbumisega probleeme ei ole.

Sillutiskattega kõnnitee osas ulatub kalle 4,2%-ni. Mahasõidust vasakule jäävale Neeme tee 1 kinnistule on projekteeritud imbväljak, mille kalded ulatuvad 0,8%-st 9,2%-ni.

5.3. Katend

Katendi projekteerimisel on lähtutud juhendist „Elastsete teekatendite projekteerimise juhend“ (MA 2017-003). Katendi arvutamisel on kasutatud KAP katendi arvutamise programmi (KAP 2.00, 23.02.2017). Katendi kasutusajaks võetud 20 aastat (vastavalt juhendile „Elastsete teekatendite projekteerimise juhend“).

Geoloogilist uuringut eraldi tellitud ei ole. Küll aga objektile viibides on näha, et murukamara alt vaatab vastu liiv. Kuna veekogude äärsed liivad kipuvad olema ühtlaseteralised, siis katendiarvutuse koostamisel on aluspinnaseks määratud ühtlase terastikuga liiv. Projektis oleme arvestanud, et vähemalt 20 cm paksune mullasegune pinnas tuleb kavandatavate teede alt eemaldada ja sellele rajada projekteeritud katendikonstruktsioon.

Asfaltkatendi ja sillutiskatendi kandevõime vajalikuks elastsusmooduliks on määratud minimaalne 180 MPa, sest liikluskoormus on minimaalne. Parkla osas, mida kasutavad peale sõiduautode ka bussid, on ette nähtud kahekordne asfaltkate.

5.3.1. Projekteeritud katendikonstruktsioonid

Katendite konstruktsioonid on näidatud plaanijoonistel erinevate värvidega.

Konstruktsioon 1. Tugipeenra kate olemasoleval tee konstruktsioonil

- sidumata segu fr 0/16 (segu 5) h = 6-11 cm
- olemasolev konstruktsioon

Konstruktsioon 1A. Tugipeenra kate

- sidumata segu fr 0/16 (segu 5) h = 6-11 cm
- paekivikillustik h = 25 cm
- liivalus h = 15 cm
- olemasolev aluspinnas

Konstruktsioon 2. Kõnnitee katend

- sillutiskivi h = 6 cm
- tasanduskiht h = 3 cm
- paekivikillustik h = 25 cm
- liivalus h = 15 cm
- olemasolev aluspinnas

Konstruktsioon 3. Murukividest sillutiskatend

- murukivi h = 10 cm
- tasanduskiht h = 3 cm
- paekivikillustik h = 25 cm
- liivalus h = 15 cm
- olemasolev aluspinnas

Konstruktsioon 4. Asfaltbetoonkate (kahekihiline)

- AC 12 70/100 surf h = 5 cm
- AC 16 70/100 base h = 6 cm
- paekivikillustik h = 25 cm
- liivalus h = 10 cm
- olemasolev aluspinnas

Konstruktsioon 5. Asfaltbetoonkate (ühekihiline)

- AC 12 70/100 surf h = 6 cm
- paekivikillustik h = 25 cm

- liivalus h = 15 cm
- olemasolev aluspinnas

Konstruksioon 6. Asfaltbetoonkate (künnis)

- AC 12 70/100 surf h = 6 cm
- AC 12 70/100 surf h = 6 cm
- olemasolev konstruksioon

5.3.2. Sillutiskivid ja äärised

Projektis on arvestatud, et kasutatakse tasapinnalisi sillutiskive, mille täpse tüübi ja mustrit otsustab Tellija ehitusobjekt. Asendiplaani joonistel on kuvatud kahte tüüpi sillutiskive – 10 cm paksune murukivi ja 6 cm paksune kõnnitee kivi. Sillutiskivid peavad vastama standardile EVS-EN 1338.

5.4. Tee-ehitusmaterjalid

5.4.1. Nõuded materjalidele

MATERJALIDE NÕUDED:		Materjal	Kihi paksus, [cm]	Konstruksiooni nr	Materjali minimaalsed nõuded
Asfaltbetoonsegud		AC 12 surf	5	4, 6	AKÖL < 900 (EVS 901-3:2021)
		AC 12 surf	6	5	
		AC 16 base	6	4	
Killustik		Paekillustik	25	1A, 2, 3, 4, 5	AKÖL 20 500 - 3000 (KKEJ)
Juurde-veetavad liiv-pinnased	Katendis kasutatud arvutuslik liivpinnas	Tm_120	15	1A, 2, 3, 5	Vastavalt Lisa nr 1-le. 1) < 0,063 mm osakesi < 10 % ning samal ajal < 0,006 mm osakesi < 2% või 2) < 0,063 mm osakesi < 7%.
			10	4	
Tugipeenrad		sidumata segu fr 0/16 [segu nr 5 (TEKN)]	6-11	1, 1A	Purunemiskindlus $\leq LA_{35}$; külmakindlus F ₄ ; TEKN; 4 mm teri > 30%; peenisosiste sisaldus 8-15%.

Märkused:

- Kasutatava asfaltsegu omadused ja sõelkõver peavad rahuldama EVS 901-3:2021 toodud vastava segulehe tingimusi.
- Asfaltsegudes kasutatav filler peab rahuldama EVS 901-1:2020 nõudeid.
- Täitematerjalide ja filleri minimaalsed katsesagedused ja katsemeetodid on määratud EVS 901-1:2020.
- AKEJ – Asfaldist katendikihtide ehitamise juhis

- KKEJ – Killustikust katendikihtide ehitamise juhise
- TEKN – Tee ehitamise kvaliteedi nõuded
- TTKJ – Sillutiskivi, asfalt- ja tsementbetooniga teede ja tänavate tüüpkatendikonstruktsioonide projekteerimisele, rajamisele ja remondile esitatavad nõuded
- Tööde teostamisel juhendada määrusest „Tee ehitamise kvaliteedi nõuded“.
- Asfaltbetoonkatte pikivuugid teostada kuumvuukidena. Vuukide töötlemine teostada vastavalt juhendile „Asfaldist katendikihtide ehitamise juhise“.
- Killustikalused ehitada vastavalt juhisele „Killustikust katendikihtide ehitamise juhise“. Lubatud ei ole kasutada sidumata segusid.

5.5. Veeviimariid

Katetelt suunatakse sadevesi haljasaladele, kus see immutatakse pinnasesse. Neeme tee 1 kinnistule projekteeritud imbväljakul on vesi suunatud imbväljaku keskele, kust see voolab restkaevu.

5.6. Liikluskorraldus- ja ohutusvahendid

5.6.1. Liiklusmärgid

Projekteeritud liiklusmärgid sõiduteel peavad kuuluma suurusgruppi 0. Liiklusmärkide ja viitade alused sõiduteel valmistada tsinkplekist. Liiklusmärkide alused jalgratta- ja jalgteedel valmistada tsinkplekist. Tekstiliste märkide tähekõrgus 100 mm. Sõiduteele paigaldatavatel liiklusmärkidel kasutada II-klassi valgustpeegeldavat kilet.

Projektiga ümber tõstmiseks määratud liiklusmärgid demonteerida liiklusmärke kahjustamata ning paigaldada projektis ette nähtud kohale. Kui liiklusmärgid saavad demonteerimise või hoiustamise ajal kahjustada, tuleb olemasolevad liiklusmärgid asendada uute liiklusmärkidega, mis vastavad käesoleva projektis sätestatud nõuetele.

Liiklusmärkide materjalinõuded:

Kõik liiklusmärgid, liiklusmärkide postid ja kinnitustarvikud peavad vastu pidama EVS-EN 12899-1 kirjeldatud koormustele. Minimaalsed koormuste nõuded on toodud Riigiteede liikluskorralduse juhise tabelis II-1.4b. Vundamentide ehitamisel peab kasutama EVS-EN 206-1 nõuetele vastavat betooni. Betooni keskkonnaklassid valida vastavalt Riigiteede liikluskorralduse juhise punktile 1.5.6. Kasutatava liiklusmärgikile kohta tuleb esitada vastavussertifikaadid.

Liiklusmärkide postid ja tarvikud:

Kõik postid peavad olema kuum-galvaniseeritud terastorud, mille mõõtmed tagavad liikluskorraldusvahendi püsivuse EN 12899 kirjeldatud koormuste korral. Kõik avatud ülemise otsaga postid tuleb varustada vastupidavast materjalist kattega, mis takistab vee sissepääsu posti.

Liiklusmärkide paigaldamine:

Projekteeritud liiklusmärgid paigaldada vastavalt standardile EVS 613:2001 „Liiklusmärgid ja nende kasutamine“. Arvesse tuleb võtta ka nimetatud standardi muudatusi, mida tuleb vaadata koos esmaväljaandega:

- EVS 613:2001/A2:2008 Liiklusmärgid ja nende kasutamine”.
- EVS 613:2001/A2:2016 Liiklusmärgid ja nende kasutamine”.

Lisaks on arvestatud ka määruse „Liiklusmärkide ja teemärgiste tähendused ning nõuded fooridele“ 01.01.2021 jõustunud redaktsiooni.

Vundament peab vastu võtma EN 12899-1 kirjeldatud koormused. Liiklusmärgi konstruktsiooni võib paigaldada betoonvundamendile, kui vundament on saavutanud 80 % tugevusest.

Enne tekstiliste liiklusmärkide tellimist, tootmist ja paigaldamist, tuleb Töövõtjal liiklusmärkide tööjoonised kooskõlastada tellijaga.

5.6.2. Teekattemärgistus

Teekattele kantav teekattemärgistus teostada termo valuplastikuga (TVP). Projekteeritud teekattemärgistus paigaldada vastavalt standardile „EVS 614:2022 Teemärgised ja nende kasutamine”.

5.7. Tehnovõrgud

5.7.1. Tänavavalgustus

Tänavavalgustuse projekteris AllSpark OÜ ning töö nr on 1125P. Projekteeritud tänavavalgustuse ehitamiseks tuleb taastada haljasalad asendiplaanilistel joonistel näidatud ulatuses.

5.7.2. Sademevesi

Sademevete ärajuhtimine

Vertikaalplaneerimisega tagada, et sademeveed ei satuks naaberkinnistutele. Sademevee juhtimine / imbumine ühiskanalisatsiooni on keelatud.

Neeme tee ja parkimisplatsi sademeveed on suunatud Neeme tee äärse haljasala nõvadesse. Nõvadest sademevesi imbub maasse ja/või aurustub.

Liiva tee ning Neeme tee sademevete ärajuhtimine on lahendatud Neeme tee 1 kinnistule projekteeritud imbväljaku abil. Imbväljaku ette on sademevee kogumiseks projekteeritud restkaev. Sademevete arvutusliku vooluhulga leidmisel on kasutatud EVS 843 standardi vihmaintensiivsust, mis vastab asukohale Maardu. Arvutusvihma kestuseks on valitud 10 minutit, korduvusperiood 3 aastat. Sademeveesüsteemi arvutuslik vooluhulk $Q = 9,4 \text{ l/s}$

Sademevete kogumiseks ja immutamiseks on projekteeritud imbväljak mahutavusega 6,5 m³. Immutusväljak on dimensioneeritud vastavalt tippvooluhulgale. Immutussüsteem mahutab 10min intensiivse saju sademevee kogust. Imbväljak koosneb plastikust imbkärgedest. Projektis on käsitletud WAVIN Q-BB imbkärjed sügavusega 0,6 m, muu analoogse toote kasutamise korral täpsustada imbsüsteemi mõõdud (vastavalt kärgede suurusele).

Süsteemi restkaev on De560/500mm, settepesa maht 300 liitrit. Restkaevu ühendustoru väljavoolu sügavuseks on 1,0 m. Restkaevule on projekteeritud ümarrest kandevõimega 40t. Kaevud tarnitakse tehastest tervikuna vajalike harude muhvühendustega. Sademeveetorustik on projekteeritud PP muhvitorudest välisläbimõõtudega De200, rõngasjäikusega SN8.

Torustiku ja **kaevude** paigaldamine

Paigaldusel jälgida RIL 77-2013, MaaRYL 2010 ja tootja nõudeid.

Kaeviku seinad tuleb vajadusel toetada. Töövõtja kannab täielikku vastutust kaevikute toetamise eest, mida dikteerib pinnase stabiilsus, et vältida kaeviku kokkuvarisemist. Isevoltsel torustikul lubatakse vastavalt tabelile kõrvalekaldeid projekteeritud kõrgusasendist ja kaldest eeldades, et kaevu suubuva toru põhi ei ole väljamineva toru põhjast madalam ja toru pikikalle järjestikuste kaevude vahel on >0 . Kalle või kõrgus ei tohi kumbki erineda lubatud väärtusest rohkem ka siis, kui üks neist täidab etteantud täpsusnõudeid.

Projekteeritav kalle (o/oo)	Kaldele lubatav maksimaalne hälve (o/oo)	Kõrgusele lubatav maksimaalne hälve (mm)
>5	1,5	50
3-5	1,0	30
<3	1,0	20

Kaevud ehitatakse kõrguse poolest sellistena, et kaevukaant oleks võimalik paigaldada vastavalt projektis antud kõrgusele ja kaldega. Kaevud paigaldatakse vertikaalselt. Hälve tohib olla maksimaalselt 10 mm 1 m kohta. Kaevude paigaldamisel on lubatav maksimaalne horisontaalne hälve 100 mm. Plastmasskaevudena kasutatakse teleskoopilisi tehases valmistatud kaevusid. Kaevu ja kanalisatsioonitorude ühendamisel kasutatakse samasugust ühendusviisi nagu kanalisatsioonitorude ühendamisel.

Mullatööd

Kaevikud tuleb kaevata sellise sügavusega, et oleks võimalik ehitada ka ettenähtud torustike alused. Kaevikut peab hoidma kuivana ja sulana, et teostada töid ja täitematerjale tihendada kuni nõutud tasemeni. Külmade ilmadega tuleb takistada kaeviku põhja jäätumist. Projekteeritud vee-, reovee- ja sademeveetorustik on ette nähtud rajada kaevikut toetamata. Kaevikud tuleb toetada kohtades, kus see osutub vajalikuks vältimaks kaeviku külgede sisselangemist või kaitsmaks olemasolevaid kommunikatsioone.

Kaeviku põhja, täitepinnase kihi või aluse peale teha tasanduskiht, mille kõrgus toru sirge osa põhjast mõõdetuna on vähemalt 150 mm (muhvi osa alla peab jääma 100 mm). Tasanduskihina tuleb kasutada liiva või peenkillustikku.

Tasanduskihina kasutatava loodusliku kivimaterjali suurim lubatud fraktsioon d_{max} sõltub paigaldatava toru välisläbimõõdust D_e .

- Kui $200 \leq D_e \leq 600$ mm, siis $d_{max} = 0,1 D_e$.

Peenefraktsioonilist killustikku võib kasutada $D_e 110$ mm ja suuremate torude korral. Tasanduskihina kasutatava killustiku fraktsiooni suurus ei tohi olla suurem kui 16 mm.

Materjal peab olema homogeenne, puhas, ühtlane ning osakesi, mis on väiksemad kui 0,02 mm, peab olema vähem kui 10%. Materjal ei tohi sisaldada orgaanilisi ja kahjulikke aineid ning savi või liivsavi (kas eraldi või kokku) rohkem kui 15% materjali kaalust. Materjal peab olema tihendatav.

Algtäide peab torude puhul ulatuma 300 mm toru ülaservast kõrgemale. Algtäide tehakse liivast või killustikust. Täitematerjal peab olema homogeenne, puhas, ühtlane ning osakesi, mis on väiksemad kui

0,02 mm, peab olema vähem kui 10%. Materjal ei tohi sisaldada orgaanilisi ja kahjulikke aineid ning savi või liivsavi rohkem kui 15% materjali kaalust. Materjal peab olema tihendatav.

Lõpliku tagasitäite tegemisele võib asuda peale seda, kui on korraldatud vajalikud testimised ja nende tulemused heaks kiidetud. Tagasitäitekihis (toru ülemisest pinnast mõõdetuna) ei tohi olla üle 300mm läbimõõduga kive ega kamakaid. Väljakaevatav pinnas võib tagasitäiteks kasutada juhul kui selle omadused vastavad materjalide omadustele, mis on toodud EVS-EN 1610:2015 „Äravoolu- ja kanalisatsioonitorustike ehitamine ja katsetamine“. Teede alla paigaldatava täitematerjali sobivuse hindamisel tuleb lähtuda EVS-EN 1997-1:2005 kriteeriumitest ja tee ehitusprojektis täitematerjalidele esitatud nõuetest. Kui kaevikust väljakaevatud pinnas on sobiv, võib väljakaevatud pinnast kasutada lõpptäiteks ka liikluspiirkonnas. Sõidu- ja kõnniteedel asuvate torude kaeviku täitmine on üldjuhul teehitaja ülesanne.

Kaeviku täitmisel tuleb arvestada teepinna kõrgustega ning kattekonstruktsiooniga. Torustike paigaldamisel tuleb järgida kasutatavate materjalide valmistajatehase poolt kindlaks määratud paigaldusnõudeid ja ettekirjutusi. Materjalide transport ja ladustamine peab toimuma vastavalt tootja poolt koostatud nõuetele ja eeskirjadele.

Kaevude kohal kaevatakse kaevik nii lai, et kaevu ümber saaks teha vähemalt 400 mm laia tagasitäite. Kaev paigaldatakse kaevikusse, mille põhi on täidetud ühtlaselt 30cm paksuselt peenkillustikuga fr.16mm. Kaevu ümbrus polsterdatakse 30 cm paksuste kruusa või killustikukihtide kaupa, igat kihti tihendades 95%-ni pinnase looduslikust tihedusest. Vältimaks tühikute jäämist toruühenduste- ja jalgade alla, tuleb sealt väga hoolikalt tihendada.

Plastikust imbkärjed paigaldatakse horisontaalsele 20 cm killustikalusele fr 8/16 ja ümbritsetakse II klassi geotekstiiliga. Geotekstiili ülekate peab olema 0,5 m. Plastikust imbkärje rajamiseks tuleb rajada kaevik, mis on külgedelt vähemalt 0,5 m laiem ja põhjast 20 cm sügavam, kui kärje rajamissügavus. Kaeviku küljed tuleb täita killustikuga ja tihendada 30-40 cm kihtidena.

Käesoleva projektiga kavandatud rajatiste kohta tuleb koostada teostusjoonised. Mõõdistus tuleb koostada mahus, mis võimaldab ehitusjärgselt kindlaks teha kasutusse antud rajatiste asukohta looduses (ka kõrguslikult). Töövõtja peab hoolitsema, et sooritataks kõik seaduste ja määrustega määratud ametiisikute poolt teostatavad ülevaatused ja kontrollid.

5.8. Keskkonnakaitse

Töövõtja peab oma tegevuses lähtuma headest ehitustavadest ning ei tohi kahjustada keskkonda.

Töövõtja peab vältima saasteainete sattumist pinnasesse ja/või (põhja) vette. Kütused ja õlid peavad olema ladustatud viisil, mis välistab võimalikud lekked. Masinate ja seadmete tankimine ei tohi toimuda veekogule lähemal kui 50 meetrit. Töövõtja peab olema valmis hädaolukordadeks ja nende puhul vastavalt tegutsema. Töövõtja peab koheselt Tellijat teavitama õnnetusjuhtumistest, mis võivad olla keskkonnale ohtlikud.

Ehituse Töövõtja vastutab ehitusperioodil keskkonnakaitse eest ehitusplatsil ja sellega vahetult piirnevail aladel vastavalt Eesti Vabariigis kehtivaile seadustele ja nõuetele ning Tellija poolt esitatud juhiste. Tähelepanu tuleb pöörata ehitustöödel tekkivate jäätmete käitlusele. Ohtlikud jäätmed tuleb

koguda muudest jäätmetest eraldi ning üle anda ohtlike jäätmete käitlemise litsentsi omavatele ettevõtetele.

Ehitusjäätmete kogumine ja utiliseerimine on Töövõtja kohustus.

Tööde piirkonnas peavad olema prügikonteinerid ning kõik tekkivad jäätmed tuleb ladustada sinna. Jäätmete ladustamine väljaspool selleks ettenähtud kohti on keelatud. Kõik ehitustööde ajal ajutiselt hõivatud tööpiirkonnad tuleb lepingu lõppedes taastada nende endises seisukorras.

5.9. Maastikukujundustööd

5.9.1. Ettevalmistus ja haljastuse likvideerimine

Tee maa-ala tuleb puhastada võsast, põõsastest, kividest, prügist jne. Langetada tuleb asendiplaanil näidatud põõsad ja üksikud puud. Likvideeritavate puude ja võsa kannud juurida ning utiliseerida. Jäätmete utiliseerimise kohustus on Töövõtjal.

Liiklusohutuse huvides on vajalik kärpida oksi sõidutee äärsetel puudel, et tagada vajalik nähtavuskaugus ning kõrgusgabariit. Oksad kärpida nähtavuskauguse ja kõrgusgabariidi tagamiseks sõidutee kattest 5,5m kõrguselt.

Ehitustööde käigus vigastada saanud olemasolevad puud, hekid ja põõsad tuleb asendada sama liiki hekkide ja põõsastega.

Istutatavad taimed peavad vastama Eesti standardile 939-2:2020.

Olemasolevad säilitatavad puud tuleb ehitustööde vältamise ajaks kaitsta.

5.9.2. Puude kaitsmine ehitustööde ajal

Puu tüve ümber siduda püstised prussid, prusside ja tüve vahele panna pehmendus (kivivill, autokummid vms, prussidest kaitse peab ulatuma kogu tüve kõrguseni) ning jälgida, et ehitustööde käigus ei vigastataks puu oksa. Vajadusel võib kärpida puu alumisi oksa, kuid peab säilima antud puule iseloomulik võra kuju.

Üle 4 cm läbimõõduga juuri ei tohiks läbi raiuda. Kui sellise läbimõõduga juured jäävad kaevetööde alasse, siis tuleb seal kaevata labidaga käsitsi.

Samuti tuleb jälgida, et ehitusseadmetega ei sõidetaks puude juurtel ega ladustataks ehitusmaterjale sinna. Tallamise eest kaitset vajav juurestik ulatub vähemalt puu võra välisjooneni.

Kui ruumipuudus sunnib ehitusmaterjali puu alla ladustama, kaetakse koht kõigepealt ~20 cm paksuse liiva- või kergkruusakihiga, mille peale asetatakse puidust vms materjalist restid ehitusmaterjalide ladustamiseks.

Ehituse lõppedes koristatakse kaitsekihid. Viide: Kadi Tuul, 2006 „Linnahaljastus“.

5.9.3. Projekteeritud haljastus

Projektiga on ette nähtud haljastada tasapinnalised haljasalad murukülviga (klass I). Lubatud on mulde ja kraavide nõlvade haljastamine hüdrokylviga. Haljasalad rajada kasvualusele. Kasvualuse projekteeritud paksus on 15 cm.

Kasvualuse rajamiseks on lubatud kasutada välja kaevatud kasvupinnast, kui see vastab kasvualusele esitatud nõuetele. Kasvualus peab olema taimekasvuks sobiv ega tohi sisaldada ohtlikke aineid üle piirmäära. Kasvumuld ei tohi sisaldada prahti, kive ega mitmeaastasi juur-umbrohte. Kasvumuld ei tohi olla liiga tihke ja kõvastunud: peab surumisel kergesti lagunema.

Uue kasvualuse rajamisel tuleb kasvualuse materjal laotada eelnevalt planeeritud pinnale, seda veidi aluspinda segades, et ei tekkiks järsku üleminekut eri kihtide vahel. Tihedatel liigniisketel savimaadel võib puude ja põõsaste kasvualuse rajada aluspinnase peale, et vesi ei koguneks istutusauku, kuid kasvualus ei tohi olla väiksema mahuga kui nõutud.

Töövõtja peab kindlustama, et kasvualuse valminud osadel ei liiguks rasked masinad. Juhul kui kasvualus on liigselt tihenenud, tuleb see kobestada ja taastada. Muru külviks tuleb kasutada kodumaise või naaberriikide päritoluga seemneid, millel on head idanemis- ja katvusomadused.

Ehitustööde käigus rikutud või kahjustatud haljasalad tuleb taastada.

5.9.4. Istutustööd

Taimmaterjali valikul on arvestatud projektala ümbruses olevate puudega ja sealsete kasvutingimustega. Istutavate taimede loetelu:

Jrk nr	Liigi nimetus	Märkused
1	Mägimänd	Laiuva kasvukujuga. Kaarjate okstega. Okkad on paari kaupa kimbus, tumerohelised. Käbid 5 cm pikad, esimesel aastal kollakaspruunid, teisel punakaspruunid. Väga leplik mullastiku suhtes. Eelistab päikselist kasvukohta, kuna jääb poolvarjus hõredaks. Täiesti talvekindel ja vastupidav saastunud õhule. Kõrgus 2-2,5 meetrit, läbimõõt 3 meetrit. Kogus 2 tk + 1 tk ümberistutatav.

Istikute kvaliteedinõuded peavad vastama § 5 „Avalikule alale puude istutamise kord“ esitatud nõuetele. Puude raie peab teostama arborist, kellel on vastav töökogemus ja omab kutsetunnistust.

Istikud ei tohi olla:

- Oksalõikehaavasid, mille läbimõõt on suurem kui 1/3 tüve läbimõödust
- Tüvest liiga lähestikku väljuvaid oksid
- Ristuvad, kuivad ja elujõuetud oksad
- Sissekasvanud koort harunemiskohtades
- Kuivanud oksatüükaid
- Kuivamise tunnuseid
- Rebendeid, murdumisi ega muid vigastusi
- Taimed kahjustavaid kahjureid ja haigusi ning mädanikke
- Keerjuuri. Keerjuured on juured, mis kasvavad ringjalt ümber puu juurekaela või teiste juurte ja avaldavad neile survet, takistades toitainete liikumist ning nõrgestavad puud
- Ühepoolset juurestiku
- Tüve- ja koorevigastusi, kuivanud oksid, külmakahjustusi

Põõsad tuleb istutada vastavalt EVS 843:2016 „Linnatänavad“ standardile. Lisaks tuleb jälgida MaaRyl 2010 nõudeid. Istutustööd teostada aedniku või maastikuehitusliku eriharidusega spetsialisti järelevalve all. Istutustööd teha soovitatavalt aprillis-mais või septembris-oktoobris, et taimed jõuaksid juurduda ega kannataks liialt põua tõttu. Istutamisejärgselt lõigata ära kuivanud ja vigastatud oksad ning juured. Peale istutamist tuleb rikkalikult kasta. Edaspidi kasta kord nädalas. Kasvumuld peab nii koostiselt kui struktuurilt vastama kasutusotstarbele ja kasvutingimustele. Kasvumuld ei tohi sisaldada ehitusjätmeid, segavaid kive ega muid taimestikule võõraid kahjulikke aineid. Istutuste kasvumullas ei tohi olla kive enam kui 2 kaaluprotsenti. Kasvupind on kandev ja mahumassilt selline, et taimed kinnituvad maasse (900-1200 kg/m³). Kasvumulla poorsus peab olema vähemalt 40%. Kindlasti jälgida ka seda, et mullas ei oleks mitmeaastaseid umbrohujuuri. Istutuskohtade ettevalmistamisel peab huumusmulda panema arvestusega, et oleks tagatud taimede arenguvõimalus. Istutusaugu suurus peab olema mitte väiksem kui kolmekordne konkreetse istiku mullapalli suurus. Istutusaukude ja kasvualuste sügavused peavad olema üldiselt järgmised: - Mullapalliga põõsad 0,4...0,6 x 0,4...0,6 x 0,4...0,6 m. Tagada kohene istutusjärgne kastmine. Jälgida, et istik oleks otse. Parim istutusaeg on õhtul. Kindlasti enne istutamist eraldada mullapallilt riie või kile.

Olemasolev kasvupinnas tuleb välja vahetada. Kasvualus peab olema kogu ulatuses ühtlane, selle pinnal ei tohi olla segavaid ebatasasusi ega vettkoguvaid lohke. Põõsad tuleb istutada 100% kvaliteetse kasvumulla lisamisega. Istutusjärgselt tuleb igale põõsale anda umbes 10l vett. Kastmist tuleb korrata igal nädalal kuniks põõsas on kohanenud. Kasta tuleb ka viimasel perioodil. Istutamisel tuleb jälgida, et juurekael jääks maapinnaga tasa ja istik jääks vertikaalsuunaliselt otse. Muru rajamisel eelnevalt olemasolev pinnas kobestada. Peale mulla kobestamist või freesimist tuleb pinnas tasandada.

Istutusala katmine kruusaveerilise multšiga. Puude istutusala katta soovitatavalt kruusaveerilise multšiga. Multš hoiab ära liigse umbrohu tekke ja nõuab vähem hooldamist. Multši ei ole soovitatav panna juurekaela lähedale, min 10 cm raadiusega. Asetada maapinnale 7-10 cm paksuselt. Kasvupinnas peab olema laotamise hetkel piisavalt niiske ja umbrohu vaba. Tüve läheduses peab multšikoht olema kõige enam 2-3 cm paksune. Multš ei tohi olla kontaktis juurekaela või tüvega. Multši alla laotada vett ja õhku

läbilaskvast geotekstiilist matt, mis takistab umbrohtude teket ja väldib kooriku teket mullapinnale. Kruusaveeriselise multši fraktsioon 16-32 mm.

6. TÖÖDE TEOSTAMINE

6.1. Üldosa

Ehitustööde teostamisel peab järgima projekti kooskõlastustel ja/või ehitusloal märgitud kolmandate osapoolte võimalike **täiendavate tingimustega**.

6.2. Ettevalmistustööd

Ehitustööde tegemise ajaks on vajalik objekt nõuetekohaselt märkide ja viitadega tähistada.

Enne põhiliste ehitustööde algust tuleb välja märkida kõik iseloomulikud tee-elementid. Väljamärgitud punktid tuleks looduses kindlustada ning vastavalt vajadusele ka taastada või uuesti välja märkida.

Kõik tööde korrektseks teostamiseks vajalikud ajutised laoplatsid kuuluvad lahutamatu osana iga konkreetse tööetapi juurde. Ajutiste laoplatside asukohad on Töövõtja kohustatud ise enne tööde algust leidma ning vajadusel sõlmima nende kasutamiseks vajalikud kokkulepped. Vajadusel tuleb ajutiste laoplatside asukohad täpsustada ja/või kooskõlastada täiendavalt Tellija või omavalitsusega enne ehitustööde algust. Kasutuskõlblikud lammutussaadused anda üle tee valdajale, ülejääk utiliseerida vastavalt jäätmekäitluseadusele.

Töövõtja peab hoolitsema, et ehitustööde käigus teostataks kõik seaduste ja määrustega määratud ülevaatused ja kontrollid vastavate ametiisikute poolt. Kontrollidest tuleb eelnevalt Tellijat teavitada, kuid mitte vähem kui 1 tööpäev ette, et tema esindaja võiks ülevaatusetest osa võtta.

Tööde alustamisel tuleb informeerida tehnovõrkude valdajaid ja vajadusel täpsustada tehnovõrkude täpne asukoht surfimise teel.

Kaevamistöid võib alustada vastavate lubade olemasolul ning tööde teostamine peab olema kooskõlas tööde tellijaga. Tööde teostamisel tehnovõrkude kaitsetsoonis tuleb kinni pidada kehtestatud ohutustehnilistest nõuetest. Kommunikatsioonide kaitsetsoonis (2m) kaevetööd teostada käsitsi.

Tööde läbiviimisel ja ehituskaeviku piiretamisel lähtuda määrusest “ Nõuded ajutisele liikluskorraldusele”.

Ehitusaegse liikluskorralduse eest vastutab Töövõtja. Enne ehitustööde alustamist kohustub koostama Töövõtja ehitusaegse liikluskorralduse skeemi, mille kohustub kooskõlastama Viimsi vallavalitsuse liikluskorralduse spetsialistiga. Ehitusaegne liikluskorraldus ehitusobjektile peab vastama kooskõlastatud skeemile.

Töövõtja peab tagama ehitusperioodil kodanikele ligipääsu oma kinnistutele, mis piirnevad ehitusobjektiga.

Töövõtja kohustub fikseerima/pildistama kõik olemasolevad piiritähised looduses enne ehitustööde algust. Kui piiritähis looduses puudub, tuleb see fikseerida maaomaniku juuresolekul. Piirinaabrite piiride tähised, mis on looduses leitud ja fikseeritud, peavad säilima ehitusperioodi lõpuni. Kui ehituse käigus piirinaabrite piiride tähised saavad kahjustada või hävinevad, peab need töövõtja oma kuludega taastama.

Objekti pildistamine

Enne projekteeritud lahenduse mahamärkimist ja materjali toomist objektile tuleb Töövõtjal teha põhjalik ja süstemaatiline ehitusplatsi tööpiirkonna ja objekti piirinaabrite piiritähiste pildistamine. Antud fotod on tõestusmaterjaliks ehitustegevusele eelnenud olukorra fikseerimisel. Pildistamisel tuleb fikseerida hooned (pöörates erilist tähelepanu olemasolevatele kahjustustele – praod, vajumise ilmingud jms), teekatted, äärekivid, kraavid, haljasalad, puud, põõsad, liikluskorraldusvahendid, tehnovõrkude maapealsed elemendid (kaevud, postid), piirded, piirdeaiad, väravad, piirinaabrite piiritähised, säilitatavad puud, hekid jms. Fotod tuleb teha vahetult enne ehitustegevuse algust.

Fotod peavad olema digitaalsed ning lisatud täitedokumentatsiooni hulka, need tuleb nimetada ja süstematiseerida nii, et on tagatud vajaliku info kiire ülesleidmine ja pildistuse asukoht üheselt määratletav. Täitedokumentatsioon tuleb esitada Tellijale.

Eeltoodud abinõud on vajalikud ehituseelse olukorra taastamise üksikasjade kindlaksmääramiseks ning kolmandate isikute võimalike kahjunõuete (hoonetele, piiretele, piiritähistele jne tekitatud kahjude) õigustatuse hindamiseks. Kui Töövõtja ei ole täitnud eeltoodud nõudeid ehituseelse olukorra fikseerimisel ega suuda seetõttu tõendada, et ta ei ole vastutav Tööde tegemise piirkonnas olevate ehitiste või muude objektide kahjustuste eest, loetakse Töövõtja nende defektide eest vastutavaks ning defektide likvideerimine ja sellega seonduvate kulude kandmine kuulub Töövõtja kohustuste hulka.

6.2.1. Teetööde lühikirjeldus

- Veenduda vajalike lubade, kooskõlastuste ja pädevuste olemasolus.
- Objekt tähistada nõuetekohaselt (infotahvlid, ajutine liikluskorraldus).
- Ehitustööde teostamisel erakinnistutelt lähtuda maaomanike poolt seatud kooskõlastuste tingimustest.
- Märkida välja tee geomeetrilised elemendid.
- Eemaldada likvideeritavad puud, võsa, kännud, kivid.
- Freesida asfaltkate (freespuru kasutamine leppida kokku tellijaga).
- Teostada väljakaeved. Eemaldada projekteeritud katendite alt kasvupinnas ja mitte sobiv pinnas. Projektis on arvestatud minimaalselt 0,2 m paksuse kasvupinnase kihiga. Profileerida ja tihendada olemasolev aluspinnas.
- Rajada liivalused.
- Rajada killustikalused.
- Paigaldada äärised ja sillutiskivid.
- Paigaldada asfaltbetoonkate.
- Paigaldada ja tihendada peenra katte materjal. Planeerida nõlvad, külvata muru.

- Teostada kattermärgistus ning paigaldada liikluskorraldusvahendid.
- Puhastada teemaa-ala.
- Kontrollmõõtmised, tööde üleandmine, objekti valmimine.

6.2.2. Nõuded mulde ja aluse tihendustegurile ning kandevõimele

Kandevõime:

- Elastsusmoodul mõõdetuna teel LOADMAN- või INSPECTOR-tüüpi seadmega tihendatud täitematerjali peal peab olema ≥ 65 MPa.
- Elastsusmoodul mõõdetuna teel LOADMAN- või INSPECTOR-tüüpi seadmega tihendatud killustikaluse peal peab olema sõiduteel ning teenindava transpordiga kõnniteel ≥ 170 MPa.
- Tugipeenarde elastsusmoodul mõõdetuna LOADMAN- või INSPECTOR-tüüpi seadmega tugipeenra keskelt peab olema ≥ 130 MPa.

Tihendustegur:

- tihendustegur katendi põhjast kuni 0,4 m sügavuseni $\geq 0,98$ (valik vastavalt TEKN lisa 6)
- tihendustegur katendi põhjast üle 0,4 m sügavusel $\geq 0,96$ (valik vastavalt TEKN lisa 6)

6.3. Ehitusaegne liikluskorraldus

Enne ehitustööde alustamist kohustub Töövõtja koostama ehitusaegse liikluskorralduse skeemi, mille kohustub kooskõlastama valla liikluskorralduse spetsialistiga. Ajutine liikluskorraldus peab vastama MTM määruse nr 43 „Nõuded ajutisele liikluskorraldusele“. Ehitusaegne liikluskorraldus ehitusobjektile peab vastama kooskõlastatud skeemile.

7. HOOLDUSJUHEND

Avalikult kasutatava tee seisundinõuded on määratud Majandus- ja taristuministri määrusega „Tee seisundinõuded. Lähtuda tuleb määruse kehtivast redaktsioonist. Avalikult kasutatava tee omanik või teehoiu eest vastutav isik on kohustatud hoidma tee seisunditaseme nõuetele vastavas seisukorras. Käesolevas seletuskirjas on tähelepanu juhitud projekti peamistele eripäradele, muus osas kehtivad üldised hooldamise tingimused, mis tulenevad tee omaniku ja töövõtja vahelisest lepingust.

Konkreetsete, ehitusöödel kasutatud toodete (trubid, kaevud, valgustid, liiklusmärgid, tähispostid, piirded vms) tootjapoolsed hooldus- ja kasutusjuhendid tuleb töövõtjal edastada Tellijale. Toodete hooldamisel lähtuda edastatud hooldusjuhendistest.

7.1. Suvihoolet

- Kattele sattunud kemikaalid, mis võivad kahjustada nii teekatet kui ka markeeringut, tuleb eemaldada koheselt, et vältida võimalikke katte kahjustusi.
- Kattele tekkinud mehaanilised vigastused tuleb koheselt kaitsta, kas asfalteerimise, pindamise vmt teel, et vältida kahjustuse süvenemist alumistesse katendikihtidesse.
- Peenarde kaitsmiseks tuleb neid regulaarselt hooldada, s.t. tuleb uuendada peenarde pealispinda materjali lisamise ning profileerimisega. Kui peenral on näha uhtumise märke,

tuleb need koheselt likvideerida vältimaks peenra ulatuslikumat kahjustumist (täita peenra materjaliga ning tihendada).

- Liiklusmärgid peavad olema puhtad, loetavad ja reflekteeruvad.
- Betoonkivist sillutisega aladel teostada vajadusel umbrohutõrjet.

7.2. Talihoole

- Sulaperioodil ei tohi lund lükata hange kindlustamata teepeenardele, kuna see takistab vee äravoolu sõiduteelt ning nõrgestab tugipeenra kandevõimet.
- Lumevallide lükkamisel teedelt peab jälgima, et lükatav lumi ja tehnika ei vigastaks liikluskorraldusvahendeid. Vigastatud liikluskorraldusvahendid tuleb koheselt asendada.

7.3. Liikluskorraldusvahendite hoole

- Liiklusmärgid peavad olema puhtad, loetavad ja reflekteeruvad, 95% märgi pinnast peab olema vigastusteta. Juhul kui nimetatud tingimused ei ole täidetud, tuleb märgid korrastada või välja vahetada.

7.4. Haljastuse hoole

- Muru tuleb regulaarselt niita.
- Tee peenardel paikneva murukamara kõrgus ei tohi takistada vee äravoolu tee pinnalt. Vajadusel tuleb peenrad profileerida, et tagada vee äravool.
- Kõnniteede kohalt tuleb puu oksad likvideerida, kui nende kõrgus on alla 300 cm maapinnast;
- Sõiduteede kohalt tuleb puu oksad likvideerida, kui nende kõrgus on alla 500 cm maapinnast;
- Teedelt ei tohi lükata soolatud lund teeäärsetele puudele ja põõsastele.

Vastutav spetsialist:	Meelis Kreevan	(Allkirjastatud digitaalselt)
Seletuskirja koostaja:	Kaur Varipuu	(Allkirjastatud digitaalselt)
Kuupäev:	02.07.2024	